

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»
Факультет журналістики
Кафедра соціальних комунікацій

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 13. МІЖНАРОДНА ТА МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ

для студентів

Освітньої програми:

Рівня вищої освіти:

на здобуття освітнього ступеню:

за спеціальністю:

галузі знань:

Журналістика

другого (магістерського)

магістра

061 Журналістика

06 Журналістика

Рівне-2020

Робоча програма **Міжнародна та міжкультурна комунікація**
галузі знань 06 Журналістика, спеціальності: 061 Журналістика

Розробник: **Мітчук О. А.**, доктор наук із соціальних комунікацій, професор кафедри соціальних комунікацій

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри соціальних комунікацій

Протокол № 1 від 27 серпня 2020 року

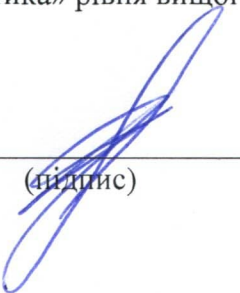
Завідувач кафедри доц. Золяк В. В.
(підпис)

Схвалено навчально-методичною комісією факультету журналістики

Протокол № 1 від 28 серпня 2020 року

Голова проф. Мітчук О. А.
(підпис)

Гарант освітньої програми «Журналістика» зі спеціальності 061 «Журналістика» у галузі знань 06 «Журналістика» рівня вищої освіти другого (магістерського)

проф. Мітчук О. А.
(підпис)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Рівень вищої освіти, галузь знань, спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни			
		денна форма навчання	заочна форма навчання		
Кількість кредитів – 3/3	<p>Рівень вищої освіти: другий (магістерський)</p> <p>Галузі знань: 06 Журналістика Спеціальність: 061 Журналістика</p>	Обов'язковий освітній компонент			
Змістових модулів – 1		Рік підготовки:			
Загальна кількість годин (денна/заочна форми навчання) – 90/90		1-й		1-й	
		Семестр			
		1-й		1-й	
		Лекції			
		20 год.		6 год.	
		Практичні, семінарські			
		10 год.		4 год.	
		Лабораторні			
		–		–	
		Самостійна робота			
		30 год.		80 год.	
		Індивідуальні завдання:			
		30 год.			
Вид контролю: екзамен					

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародна та міжкультурна комунікація» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Журналістика» підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 061 Журналістика галузі знань 06 «Журналістика».

Метою курсу є у формування наукових знань щодо виникнення і розвитку сучасної системи міжнародних відносин, сутності світової політики, особливостей зовнішньої політики держав світу.

Завдання курсу: Вирізняти якісну мас-медійну складову міжнародної політичної проблематики у період формування нової архітектури безпеки в Європі та світі відслідковувати нові тенденції сприйняття в політичній комунікації та відображення у медіа міжнародної тематики; з'ясувати процеси трансформації в сфері зовнішньої політики і міжнародних відносин, аналізувати інформаційні матеріали з точки зору дотримання в них стандартів. Вивчити основні аспекти теорії і практики сучасної зарубіжної журналістики в системі міжнародних і суспільних відносин, її вплив на світовий соціально-історичний розвиток; міжнародні, політичні, геополітичні, економічні, культурні, правові і інші взаємовідносини між регіонами та континентами; тенденції і концепції розвитку сучасного світового інформаційного і комунікаційного простору і т.д.

Загальні компетентності :

ЗК 9. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної галузі, її місця у загальній системі знань.

ЗК10. Здатність використовувати іноземні мови у популяризації своєї дослідницької та/або інноваційної роботи

Фахові компетентності :

ФК9. Здатність працювати у міжнародному фаховому контексті.

Результати навчання за дисципліною

Опанування дисципліною «Міжнародна та міжкультурна комунікація» забезпечить наступні результати:

ПР 15. Володіти іноземною мовою на рівні, що забезпечує ефективну професійну діяльність; працювати з джерелами фахової інформації іноземною мовою.

ПР 16. Зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної галузі, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій; використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1

Тема 1. Тенденції світових медіа. Образ країн та актуальних світових процесів у сучасній міжнародній журналістиці

Література: *основна (1-3) додаткова (1-3)*

Тема 2. Професійні та творчі засади у підготовці міжнародної інформації.

Література: *основна (1-3) додаткова (1-3)*

Тема 3. Робота журналіста-міжнародника в Україні та за кордоном: творча та організаційна складові

Література: *основна (1-3) додаткова (1-3)*

Тема 4. Український та зарубіжний досвід: практичний аспект.

Література: *основна (1-3) додаткова (1-3)*

Тема 5. Специфіка роботи журналіста в «гарячих точках»

Література: *основна (1-3) додаткова (1-3)*

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і	Кількість годин	
	денна форма	Заочна форма

тем	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	пр	лаб	інд	с.р.		л	пр	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.												
Тема 1. Тенденції світових медіа. Образ країн та актуальних світових процесів у сучасній міжнародній журналістиці	12	4	2		6	6	18	2				16
Тема 2. Професійні та творчі засади у підготовці міжнародної інформації.	12	4	2		6	6	20	2	2			16
Тема 3. Робота журналіста-міжнародника в Україні та за кордоном: творча та організаційна складові	12	4	2		6	6	20	2	2			16
Тема 4. Український та зарубіжний досвід: практичний аспект.	12	4	2		6	6	16					16
Тема 5. Специфіка роботи журналіста в «гарячих точках»	12	4	2		6	6	16					16
Разом за змістовим модулем 1	90	20	10		30	30	90	6	4			80
Усього годин	90	20	10		30	30	90	6	4			80

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д.ф.н	з.ф.н
1.	Тема 1. Тенденції світових медіа. Образ країн та актуальних світових процесів у сучасній міжнародній журналістиці	2	-
2.	Тема 2. Професійні та творчі засади у підготовці міжнародної інформації.	2	2
3.	Тема 3. Робота журналіста-міжнародника в Україні та за кордоном: творча та організаційна складові	2	2
4.	Тема 4. Український та зарубіжний досвід: практичний аспект.	2	-
5.	Тема 5. Специфіка роботи журналіста в «гарячих точках»	2	-
	Разом	10	4

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д.ф.н	з.ф.н
1.	Тема 1. Тенденції світових медіа. Образ країн та актуальних світових процесів у сучасній міжнародній журналістиці	6	16
2.	Тема 2. Професійні та творчі засади у підготовці міжнародної інформації.	6	16

3.	Тема 3. Робота журналіста-міжнародника в Україні та за кордоном: творча та організаційна складові	6	16
4.	Тема 4. Український та зарубіжний досвід: практичний аспект.	6	16
5.	Тема 5. Специфіка роботи журналіста в «гарячих точках»	6	16
	Разом	30	80

7. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ ТЕМ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Зміст завдання для відпрацювання пропущених занять і невиконаних завдань	Форми контролю	Література	Кількість балів
Змістовий модуль 1:				
Тема 1. Тенденції світових медіа. Образ країн та актуальних світових процесів у сучасній міжнародній журналістиці. Тематика, проблематика, особливості роботи світових ЗМІ у галузі міжнародної тематики. Конвергенція, співпраця. Орієнтація на аудиторію. Акценти. Кут подачі інформації. Порівняльний аналіз розвитку медіа в різних регіонах світу, аналіз сучасних зарубіжних медіа – інформаційних лідерів у світі та конкретних країнах і регіонах. Політика, безпека, економіка, фінанси, екологія, соціальні питання, культура, мистецтво, мода та ін. Огляд окремих у контексті проєкції на глобальні перетворення у світі та трансформації у журналістській професії. Розгляд питань, пов'язаних з образом країн у міжнародній журналістиці, в умовах світу, що змінюється.	Індивідуальні завдання (письмові роботи), основну частину яких становить графічні роботи, що містять графічний матеріал, виконаний відповідно до чинних нормативних вимог з обов'язковим застосуванням комп'ютерної графіки, якщо це визначено завданням; розрахункові роботи, основну частину яких становлять розрахунки, що можуть супроводжуватись ілюстративним матеріалом.	Теоретичне усне опитування або міні-тест	Література: <i>основна (1-3)</i> <i>додаткова (1-3)</i>	12

<p>Тема 2. Професійні та творчі засади у підготовці міжнародної інформації. Фахові стандарти журналіста-міжнародника. Вміння запропонувати тему й вести її в концепції конкретного ЗМІ. Важливість вільного володіння іноземними мовами. Приклади використання перекладу при підготовці міжнародної інформації. Ерудиція та гарна освіта: вільне орієнтування у супутніх дисциплінах (історія, політологія, культурологія, філософія, мистецтвознавство, економіка, фінанси, медицина, міжнародні відносини, міжнародне право). Точність. Неупередженість. Толерантність. Плагіат. Плата за інформацію.</p>	<p>Індивідуальні завдання (письмові роботи), основну частину яких становить графічні роботи, що містять графічний матеріал, виконаний відповідно до чинних нормативних вимог з обов'язковим застосуванням комп'ютерної графіки, якщо це визначено завданням; розрахункові роботи, основну частину яких становлять розрахунки, що можуть супроводжуватись ілюстративним матеріалом.</p>	<p>Теоретичне усне опитування або міні-тест</p>	<p>Література: <i>основна (1-3)</i> <i>додаткова (1-3)</i></p>	<p>12</p>
<p>Тема 3. Робота журналіста-міжнародника в Україні та за кордоном: творча та організаційна складові Вибір теми, відстежування ключових тем, робота під час масових заходів, підготовка до розмови з героєм/експертом (для інтерв'ю/коментаря/експертної оцінки), орієнтування в експертному середовищі, взаємодія з владними інституціями та дипломатичним корпусом. Технологія організації зарубіжного відрядження. Пошук та вибір теми. Організація кореспондентського пункту. Кореспондентська мережа за кордоном: друковані ЗМІ, інформаційні агентства, телебачення, радіо. Особливості роботи власного і спеціального</p>	<p>Індивідуальні завдання (письмові роботи), основну частину яких становить графічні роботи, що містять графічний матеріал, виконаний відповідно до чинних нормативних вимог з обов'язковим застосуванням комп'ютерної графіки, якщо це визначено завданням; розрахункові роботи, основну частину яких становлять розрахунки, що можуть супроводжуватись ілюстративним матеріалом.</p>	<p>Теоретичне усне опитування або міні-тест</p>	<p>Література: <i>основна (1-3)</i> <i>додаткова (1-3)</i></p>	<p>12</p>

<p>кореспондентів. Правила акредитації. Організація роботи під час офіційних масових заходів (самітів, конференцій, міжнародних форумів). Поняття роботи у складі пулу офіційної делегації. Приклад вітчизняних ЗМІ. Сучасні виклики, що постають у роботі журналіста-міжнародника (до чого і як бути готовим?). Захист життя, честі, гідності журналіста.</p>				
<p>Тема 4. Український та зарубіжний досвід: практичний аспект. Загальний огляд етичних норм поведінки журналіста у контексті підготовки та подачі міжнародної інформації Конфлікт інтересів. Мережева етика (Інтернет-журналістика). Приватність та персональна інформація. Контроль за достовірністю інформації. Фабрикація та маніпуляція інформацією. Етичний вимір питань безпеки. Комерційна складова та проблеми етики. Основи і принципи роботи журналіста у відділі міжнародної інформації. Український та зарубіжний досвід: практичний аспект. Загальний огляд етичних норм поведінки журналіста у контексті підготовки та подачі міжнародної інформації.</p>	<p>Індивідуальні завдання (письмові роботи), основну частину яких становить графічні роботи, що містять графічний матеріал, виконаний відповідно до чинних нормативних вимог з обов'язковим застосуванням комп'ютерної графіки, якщо це визначено завданням; розрахункові роботи, основну частину яких становлять розрахунки, що можуть супроводжуватись ілюстративним матеріалом.</p>	<p>Опитування, тестовий контроль. Кейс-метод</p>	<p>Література: основна (1-3) додаткова (1-3)</p>	<p>12</p>
<p>Тема 5. Специфіка роботи журналіста в «гарячих точках» Підготовка журналістських матеріалів в екстремальних ситуаціях закордоном: робота в гарячих точках (воєнні дії, катастрофи, стихійні лиха, теракти, міжетнічні конфлікти, акти громадянської непокорності та</p>	<p>Індивідуальні завдання (письмові роботи), основну частину яких становить графічні роботи, що містять графічний матеріал, виконаний відповідно до чинних нормативних вимог з обов'язковим застосуванням</p>	<p>Опис ідеї власного дослідження</p>	<p>Література: основна (1-3) додаткова (1-3)</p>	<p>12</p>

ін). Заходи власної безпеки. Екіпіровка. Психологічний аспект. Норми поведінки.	комп'ютерної графіки, якщо це визначено завданням; розрахункові роботи, основну частину яких становлять розрахунки, що можуть супроводжуватись ілюстративним матеріалом.			
---	--	--	--	--

8. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Напишіть есе на зазначені теми

Основні типологічні особливості світових ЗМІ: характеристика понять

Роль і місце ЗМІ в світовому інформаційному просторі.

Характеристика транснаціональних медіа-монополій

Інформаційне моделювання в ЗМІ. Історичні типи журналістики.

Світові школи журналістики

Міжнародно-правові основи діяльності ЗМІ

Принципи демократичних держав щодо отримання і осмислення фактів, ідей, новин, думок, суджень

Специфіка функціонування сучасного зарубіжного телебачення

Планування роботи в умовах зміни аудиторії

Поняття інформаційного суспільства, інформація важливий фактор світового розвитку

Поняття інформаційного суспільства, інформація важливий фактор світового розвитку

Класифікація інформації

Особливості формування світового інформаційного простору.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Булах Т.Д. Сутнісні ознаки радіо реклами / Електронний ресурс/ Режим доступу: <http://www.ic.ac.kharkov.ua/RIO/v33/v33-2-12.pdf>
2. Гоян О. Я. Психотипізація аудиторії комерційного радіоефіру/ Електронний ресурс/ Режим доступу: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1231>
3. Гоян О. Я. Технологія продажу в комерційному радіоефірі / Електронний ресурс/ Режим доступу: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1372>
4. Тимошик М. С. Редакторські посади у видавництві: фахові вимоги та функціональні обов'язки/ Електронний ресурс/ Режим доступу: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1665>
5. Нестеряк Ю. В. Інформаційні агентства як об'єкт наукового дослідження/ Електронний ресурс/ Режим доступу: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1351>
6. Нестеряк Ю. В. Редакційні настанови Бі-Бі-Сі/ Електронний ресурс/ Режим доступу: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=rozdily&rozdil=6>
7. Недопитанський М. Виробництво теленовін: актуальність, характеристика, менеджмент/ Електронний ресурс/ Режим доступу: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=365>
8. Коновець О. Ф. Про початки традицій інформаційних агентств в Україні Електронний ресурс/ Режим доступу: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1425>
9. Сучасна агенцій на журналістика: довідкове видання для студентів Інституту, факультеті, відділень та кафедр журналістики/ за аг.ред. В.В. Різуна.- К. Інститут журналістики КНУ ім.Т.Г.Шевченка, 2010.- 148с. /Електронний ресурс/Режим доступу: <http://journalib.univ.kiev.ua/Agenc%2006.07.10.pdf>

Разом індивідуальної роботи – 30 годин.

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Інтерактивні лекції, евристичне навчання, кейс-метод, лекції-дискусії, мозковий штурм, обмін думками (think-pair-share), практико-орієнтоване навчання, творчий метод, тренінги в активному режимі

10. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Індивідуальне опитування, фронтальне опитування, тестова перевірка знань, поточні контрольні роботи, підсумковий контроль (екзамен).

11. ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Тенденції світових медіа.
2. Образ країн та актуальних світових процесів у сучасній міжнародній журналістиці.
3. Тематика, проблематика, особливості роботи світових ЗМІ у галузі міжнародної тематики.
4. Конвергенція, співпраця.
5. Орієнтація на аудиторію.
6. Акценти.
7. Кут подачі інформації.
8. Порівняльний аналіз розвитку медіа в різних регіонах світу, аналіз сучасних зарубіжних медіа – інформаційних лідерів у світі та конкретних країнах і регіонах.
9. Політика, безпека, економіка, фінанси, екологія, соціальні питання, культура, мистецтво, мода та ін.
10. Огляд окремих у контексті проєкції на глобальні перетворення у світі та трансформації у журналістській професії.
11. Розгляд питань, пов'язаних з образом країн у міжнародній журналістиці, в умовах світу, що змінюється.
12. Професійні та творчі засади у підготовці міжнародної інформації.
13. Фахові стандарти журналіста-міжнародника.
14. Вміння запропонувати тему й вести її в концепції конкретного ЗМІ.
15. Важливість вільного володіння іноземними мовами.
16. Приклади використання перекладу при підготовці міжнародної інформації.
17. Ерудиція та гарна освіта: вільне орієнтування у супутніх дисциплінах (історія, політологія, культурологія, філософія, мистецтвознавство, економіка, фінанси, медицина, міжнародні відносини, міжнародне право).
18. Точність.
19. Неупередженість.
20. Толерантність.
21. Плагіат.
22. Плата за інформацію.
23. Робота журналіста-міжнародника в Україні та за кордоном: творча та організаційна складові
24. Вибір теми, відстежування ключових тем, робота під час масових заходів, підготовка до розмови з героєм/експертом (для інтерв'ю/коментаря/експертної оцінки), орієнтування в експертному середовищі, взаємодія з владними інституціями та дипломатичним корпусом.
25. Технологія організації зарубіжного відрядження.
26. Пошук та вибір теми.
27. Організація кореспондентського пункту.
28. Кореспондентська мережа за кордоном: друковані ЗМІ, інформаційні агентства, телебачення, радіо.
29. Особливості роботи власного і спеціального кореспондентів.
30. Правила акредитації.
31. Організація роботи під час офіційних масових заходів (самітів, конференцій, міжнародних форумів).
32. Поняття роботи у складі пулу офіційної делегації.
33. Приклад вітчизняних ЗМІ.

34. Сучасні виклики, що постають у роботі журналіста-міжнародника (до чого і як бути готовим?).
35. Захист життя, честі, гідності журналіста.
36. Український та зарубіжний досвід: практичний аспект.
37. Загальний огляд етичних норм поведінки журналіста у контексті підготовки та подачі міжнародної інформації
38. Конфлікт інтересів.
39. Мережева етика (Інтернет-журналістика).
40. Приватність та персональна інформація.
41. Контроль за достовірністю інформації.
42. Фабрикація та маніпуляція інформацією.
43. Етичний вимір питань безпеки.
44. Комерційна складова та проблеми етики.
45. Основи і принципи роботи журналіста у відділі міжнародної інформації.
46. Український та зарубіжний досвід: практичний аспект.
47. Загальний огляд етичних норм поведінки журналіста у контексті підготовки та подачі міжнародної інформації.
48. Специфіка роботи журналіста в «гарячих точках».
49. Підготовка журналістських матеріалів в екстремальних ситуаціях закордоном: робота в гарячих точках (воєнні дії, катастрофи, стихійні лиха, теракти, міжетнічні конфлікти, акти громадянської непокорності та ін).
50. Заходи власної безпеки.
51. Екіпіровка.
52. Психологічний аспект.
53. Норми поведінки.

12. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Поточне тестування та самостійна робота					Підсумковий тест (залік)	Сума
Змістовий модуль 1						
T1	T2	T3	T4	T5	40	100
12	12	12	12	12		

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Опорні конспекти лекцій.
2. Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення.
3. ТЗН.
4. Навчальні демонстрації.
5. Комп'ютерне забезпечення.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА БАЗОВА

1. Відносини міжнародні // Політологічний енциклопедичний словник / уклад.: Л. М. Герасіна, В. Л. Погрібна, І. О. Поліщук та ін. За ред. М. П. Требіна. — Х. : Право, 2015.
2. Гриценко О. М., Шкляр В. І. Основи теорії міжнародної журналістики. — К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2002. — 304 с.
3. Мальський М.З. Теорія міжнародних відносин: підручник / М.З.Мальський, М.М.Мацях. — 4-те вид., перероб. і доп. — К.: Знання, 2011. — 406 с.

ДОПОМІЖНА:

1. Таємна дипломатія і розвідка у міжнародних відносинах: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл. спец. «Міжнар. відносини»] / С. М. Пик ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. — Льв. : Вид-во ЛНУ, 2012. — 514 с. — Бібліогр.: с. 496—499
2. Вовк Р. В. Моделювання міжнародних відносин : навч. посіб. / Р. В. Вовк. — К. : Знання, 2012. — 246 с.
3. Москаленко А.З. Теорія журналістики: Навчальний посібник. — Київ: ЕксОб, 2002. — 333 с.

15.ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Акулов С. Міжнародні миротворчі операції як політичний інструмент врегулювання воєнно-політичних конфліктів [Електронний ресурс] / С. Акулов. — Режим доступу: <http://www.politik.org.ua/vid/magcontent.php3?m=1&n=38&c=735>
2. Білошицький С. Є. ООН у системі глобального управління: перспективи реформування і демократизації [Електронний ресурс] / С. Є. Білошицький. — Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Gileya/2010_30/Gileya30/P15_doc.pdf
3. Погорська І. Неурядові організації в зовнішній політиці США [Електронний ресурс] / І. Погорська. — Режим доступу: <http://www.viche.info/journal/861/>
4. Протасова О. Л. Современные международные отношения [Електронний ресурс] / О. Л. Протасова. — Режим доступу: <http://www.tstu.ru/education/elib/pdf/2007/protasova-r.pdf>